

ผนวก ข

ตัวอย่างภาพประกอบงานปูนปั้นที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเพชรบุรี

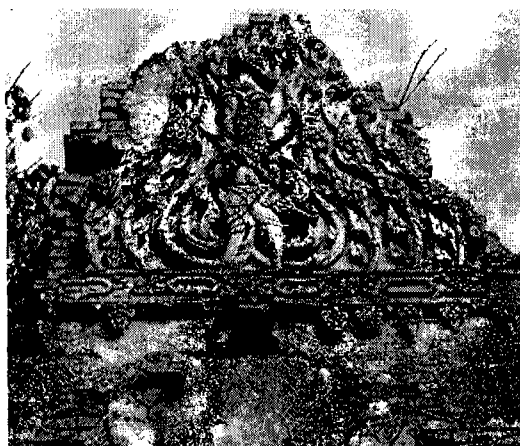
ภาพที่ 1

ปูนปั้นรูปพระพุทธรูปปางลีลาที่วัดไผ่ล้อม

ภาพที่ 2

ปูนปั้นภาพนารายณ์ทรงครุฑ วัดไผ่ล้อม

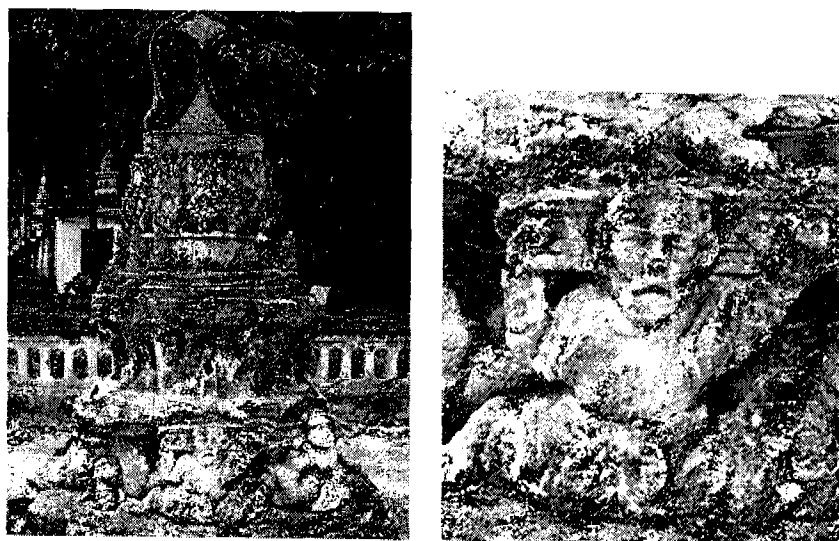
ภาพนารายณ์ทรงครุฑ หน้าบันอุโบสถด้านบนของผนังห้องด้านหลังพระประธาน วัดไผ่ล้อม ประกอบด้วยลายพุ่มช่อหางโต แต่ส่วนบนหักหายไป ทว่ายังคงเห็นความงดงามของงานลายสลักที่เหลือ

ภาพที่ 3
 ปูนปั้นฐานเสมาวัดสระบัว

ปูนปั้นฐานเสมาวัดสระบัวซึ่งบรมครูช่างปูนปั้นในอดีตปั้นไว้เป็นรูปครุฑบ้าง ยักษ์บ้าง ตามคตินิยมมีลักษณะแบบฐานเสมาไว้เป็นชั้นๆ

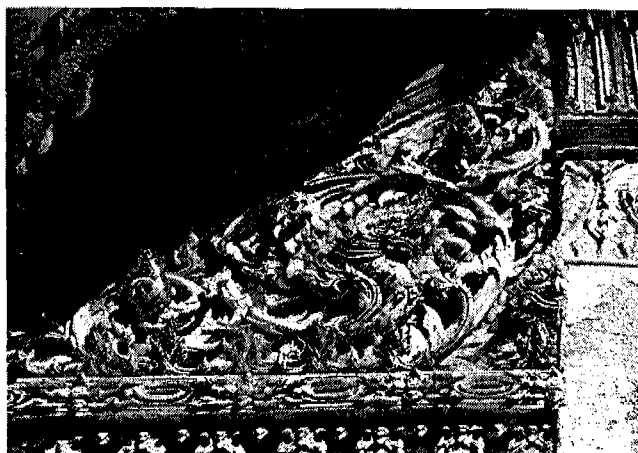
ภาพที่ 4
ร่องรอยปริศนาภาพปูนปั้น

ปูนปั้นฐานเสมาวัดสระบัว ยังปรากฏรูปคนธรรมดาอยู่ในท่าแบกฐานเสมา บ่งบอกถึงความหนักอึ้งไว้บนบ่า คล้ายกับว่าบรมครูผู้ปั้นแฝงปริศนาไว้บางอย่าง เพื่อจะบอกเรื่องราวในอดีตให้คนรุ่นหลังทราบอะไรบางอย่าง

ภาพที่ 5

ลายปูนปั้นที่หน้าอุตปิกนกวัดเขabanไดอิฐ

ลายปูนปั้นที่หน้าอุตปิกนกวัดเขabanไดอิฐ ปั้นเป็นลายกระหนกก้านขด ช่อหางโต
ที่สะบัดพลิ้ว ตรงกลางทำเป็นช่อลายหัวพญานาคช่วยเสริมให้เกิดความสง่างามยิ่งขึ้น

ภาพที่ 6

ลายช่อหางโต

ภาพที่ 7

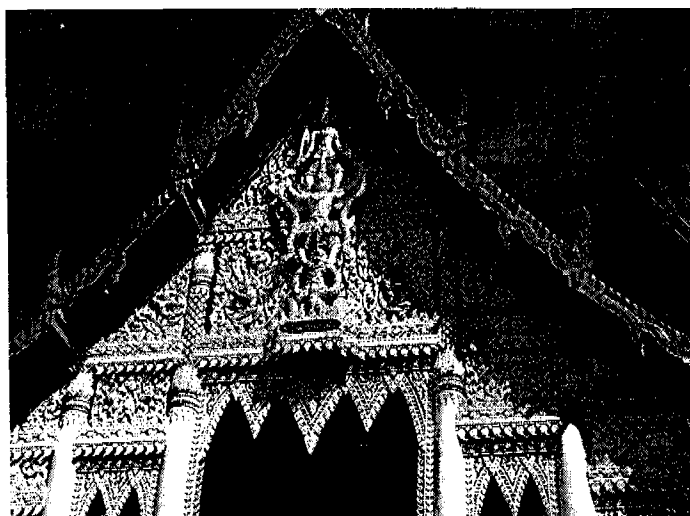
ปูนปั้นซุ้มมณฑปหลวงพ่อมิ วัดพระทรง

ซุ้มมณฑปหลวงพ่อมิที่วัดพระทรง ทำเป็นภาพจับเรื่องรามเกียรติ์ ประกอบลาย
ที่งดงามได้รับการยกย่องในฝีมือเชิงช่างอย่างมาก

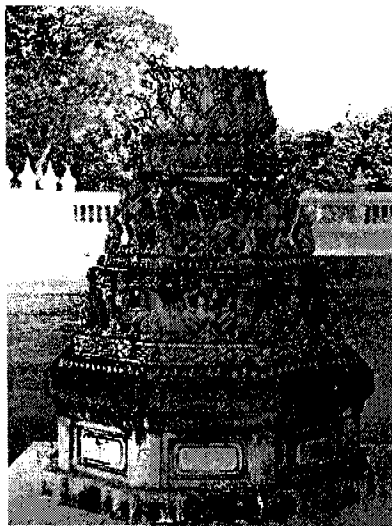
ภาพที่ 8

ลายปูนปั้นประดับพระอุโบสถวัดสนามพราหมณ์

ภาพที่ 9

ปูนปั้นฐานเสมาวัดสนามพราหมณ์

ภาพที่ 10

ปูนปั้นภาพพลเอกเปรม

ปูนปั้นชุดนี้เคยถูกอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดล่งทุบทิ้งเมื่อปี พ.ศ. 2530 จนเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงกับนักวิชาการท้องถิ่นและชาวบ้านเพชรบุรีที่ลุกขึ้นมาคัดค้าน และในที่สุดเด็กน้อยก็ถูกทุบหมัดทิ้งจนได้ ภาพที่เห็นจึงเป็นหลักฐานถึงการทำลายผลงานที่มาจากภูมิปัญญาของช่างพื้นบ้าน

ภาพที่ 11
ภาพปูนปั้นฤๅษีกินตะกวด

สื่อให้เห็นถึงสังคมของพระสงฆ์ไทยที่ประพฤติตนให้เป็นที่ไม่น่าเคารพ เปรียบเหมือน
ฤๅษีที่กินตะกวด ปกติฤๅษีจะไม่กินเนื้อสัตว์ และมีร่างกายผ่ายผอม แต่ฤๅษีนี้กลับอ้วนพี
เพราะกินตะกวดที่มาเคารพ จนมีคำกล่าวให้คิดว่า

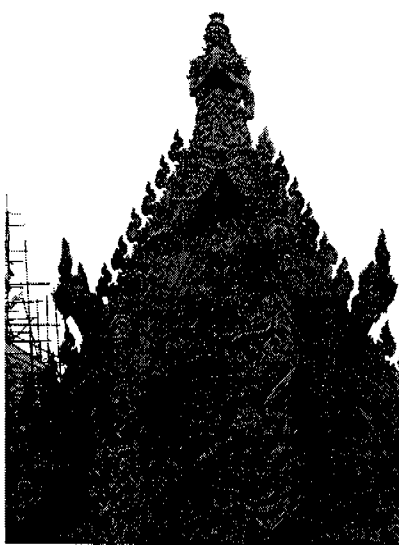
"สัตว์เลื้อยผอม ฤๅษีพืมีสองสิ่ง	อีกทั้งหญิงรูปดีไม่มีถัน
คนจนแต่อินทรีย์ นี้อีกอัน	สื่ออย่างนั้นมองเห็นเป็นไม่งาม"

ภาพที่ 12
ปูนปั้นภาพบัณฑิต

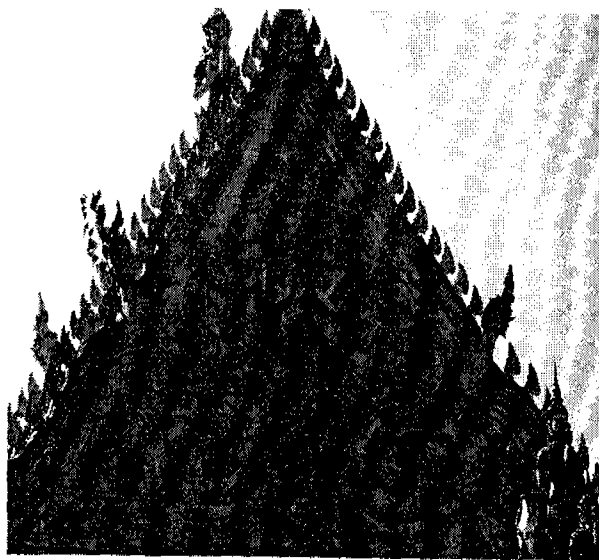
ปูนปั้นภาพบัณฑิตสวมชุดครุย มือขวาถือใบปริญาญา มือซ้ายแบมือถือกองฝุ่น
สะท้อนการศึกษาของสังคมไทย แม้บัณฑิตนักศึกษาคะเรียนจบแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถหางานทำได้

ภาพที่ 13
ปูนปั้นทำจันระหว่างลิงกับยักษ์

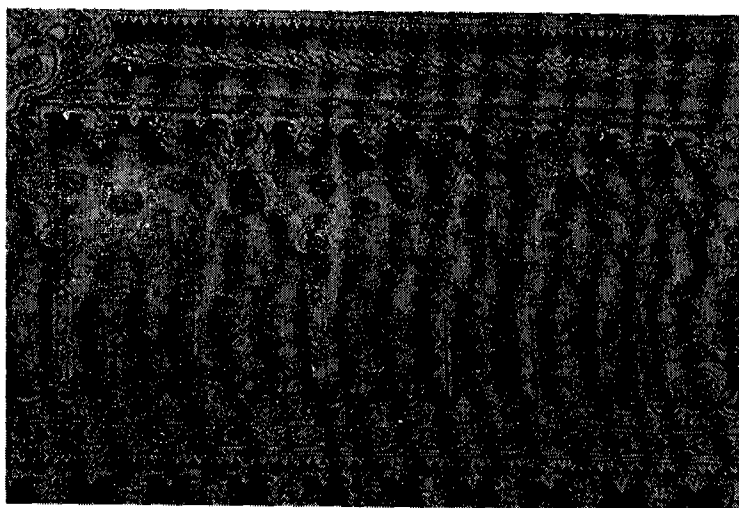
ปูนปั้นทำจันระหว่างลิงกับยักษ์ที่หน้าบันศาลาข้างพระวิหารหลวง ฝีมือช่างทองร่วง
เอมโษฐิ์

ภาพที่ 14
ปูนปั้นรูปนารายณ์ทรงครุฑ

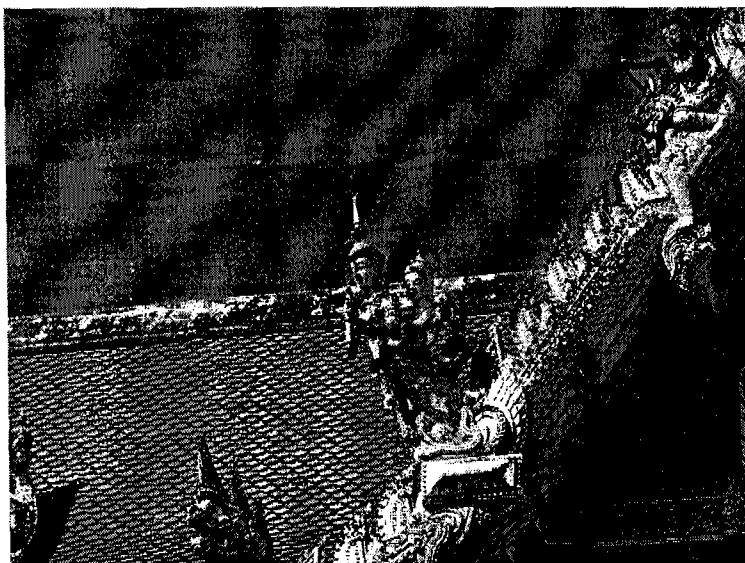
หน้าบันพระวิหารหลวงรูปนารายณ์ทรงครุฑเหยียบบนป้าหนุมาน ปกติตัวครุฑมัก
ทำท่าจับหางนาคชูขึ้น แล้วให้เท้าเหยียบคือนาค แต่ครุฑที่นี้จับคือนาคชูขึ้นทั้งหางลงมา เรียกว่า
"ครุฑยุคนาคหัว"

ภาพที่ 15
ปูนปั้นเทพพนม

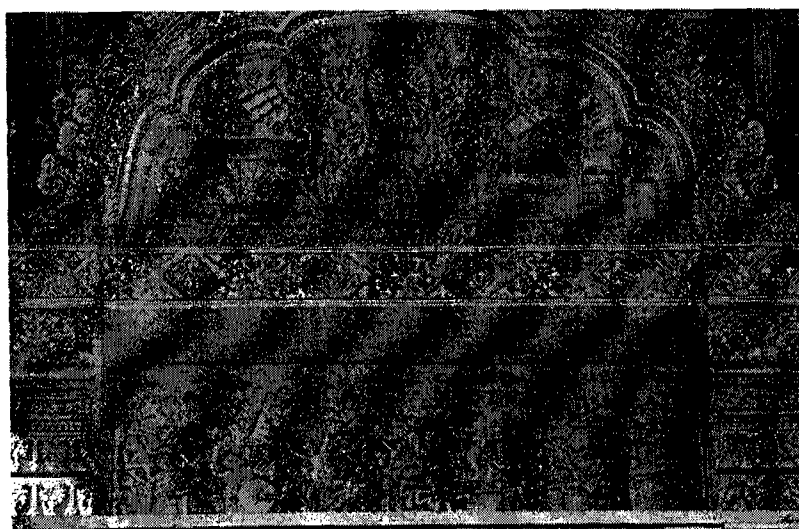
ปูนปั้นเทพพนมประดับศาลานางสาวอัมพร บุญประคอง ภายในวัดมหาธาตุวรวิหาร

ภาพที่ 16
ปูนปั้นทางหงส์

ภาพตัวละครจากวรรณคดีที่นำมาแทนทางหงส์ จากศาลานางสาวอัมพร บุญประคอง

ภาพที่ 17
ปูนปั้นภาพปริศนาธรรม

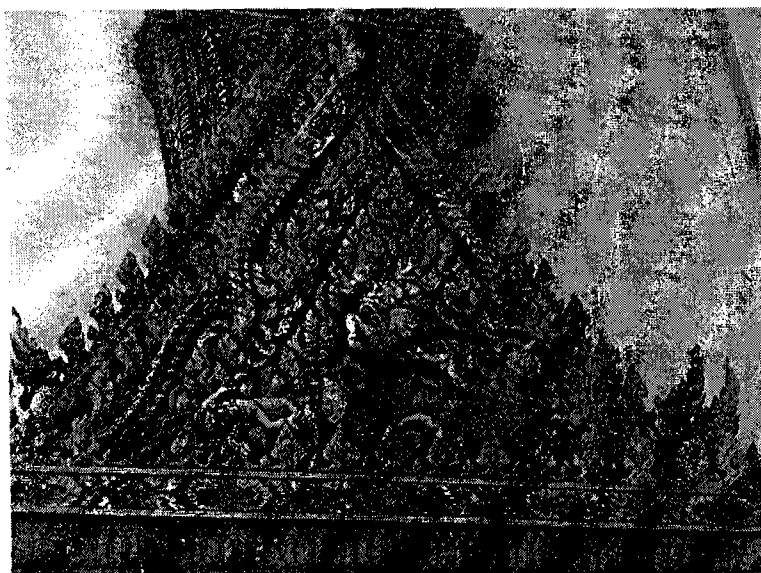

เป็นภาพอุปัฏฐการของพระสงฆ์มีบาตร ไตรจีวร เป็นต้น แต่ถูกไฟเผาผลาญอยู่ ไฟที่เผาอยู่นั้นอาจจะเป็นได้ทั้งการบำเพ็ญตบะเพื่อเผากิเลส หรือพระถูกกิเลสเผาจนหมดไปแล้ว เหลืออยู่แต่อุปัฏฐการก็ได้ แล้วแต่ผู้ชมจะคิด

หน้าบันซุ้มประตูโบสถ์วัดพลับพลายักษ์ ทำเป็นเรื่องราวเกียรติทั้งสี่ซุ้ม

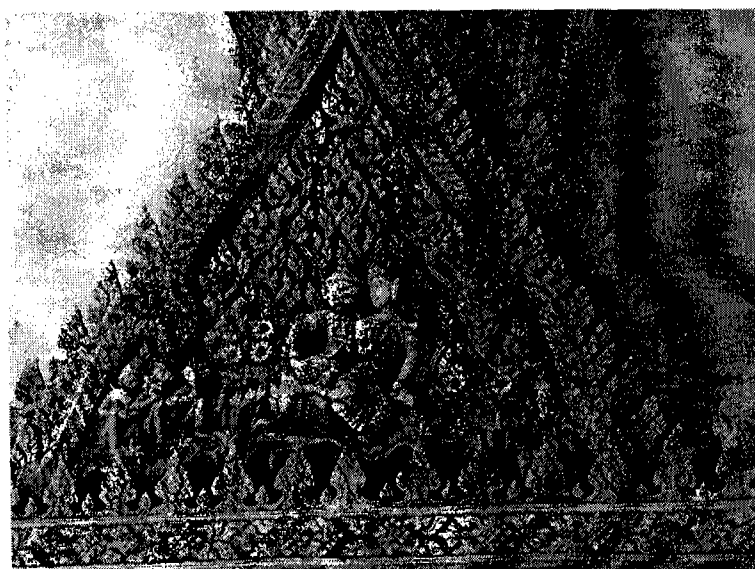
ภาพที่ 18

ปูนปั้นภาพตอน "วิรุณจำบังหลบหนุมาน" ลายพื้นหลัง
ทำเป็นลายกระหนกก้านขดม้วนตัวไหลเลื้อย

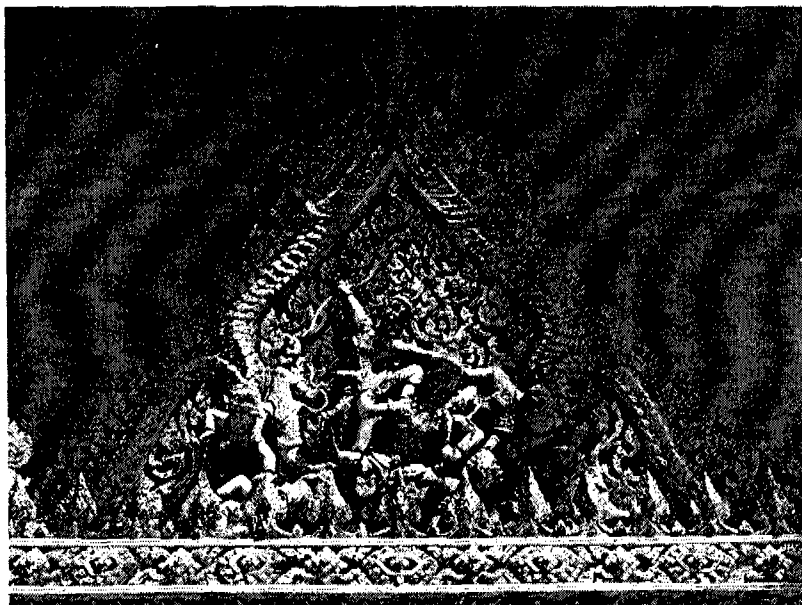

ภาพที่ 19

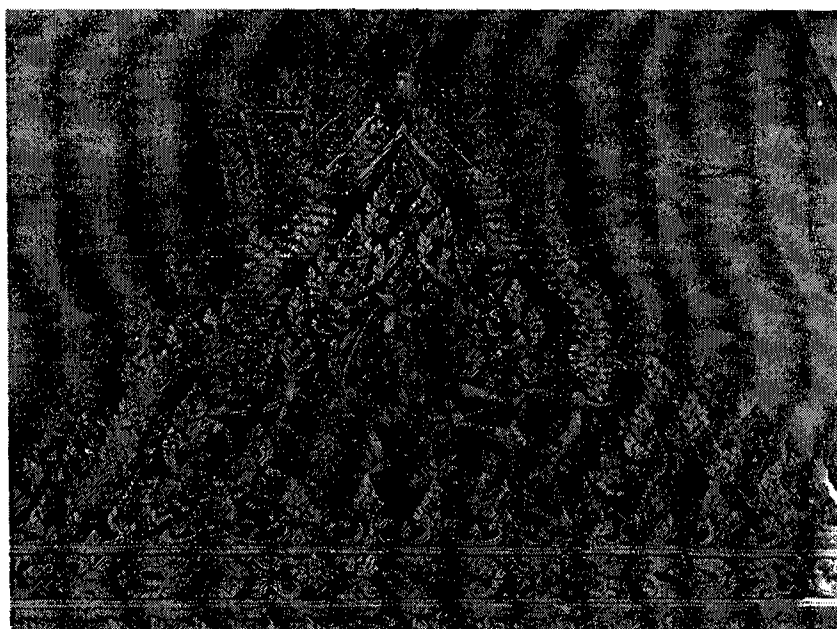
ปูนปั้นภาพตอน "หนุมานเข้าห้องนางวารินทร์"

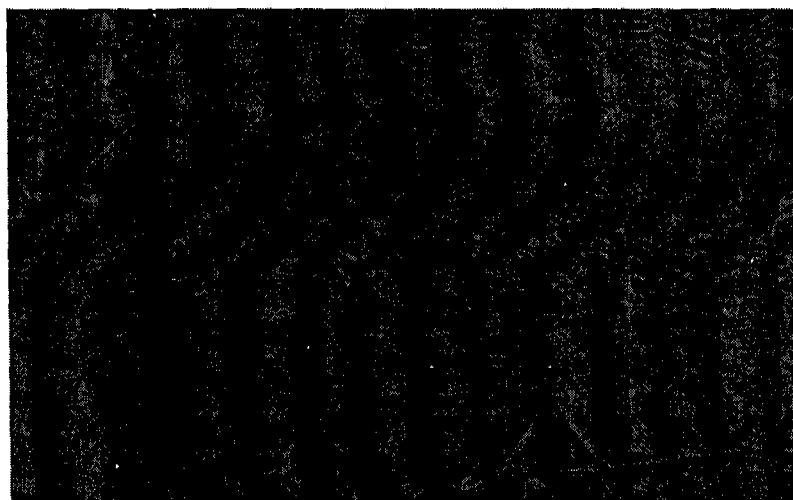
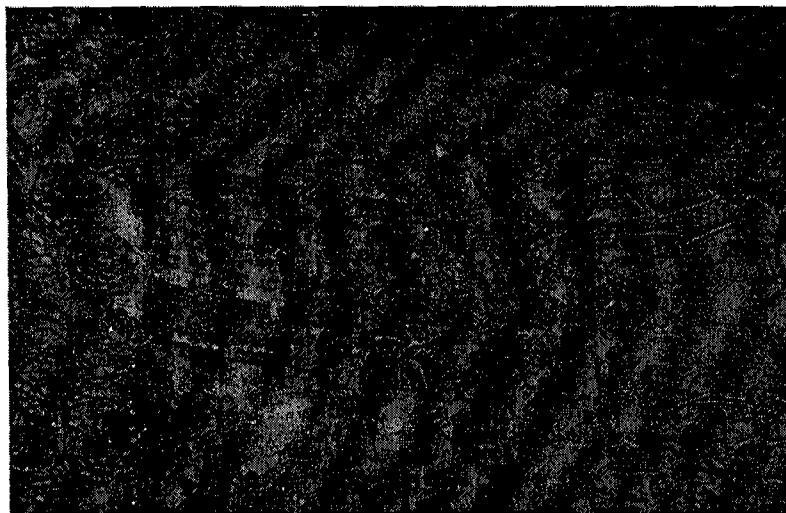
ภาพที่ 20
ปูนปั้นภาพตอน "ศึกมังกรกัณฐ์"

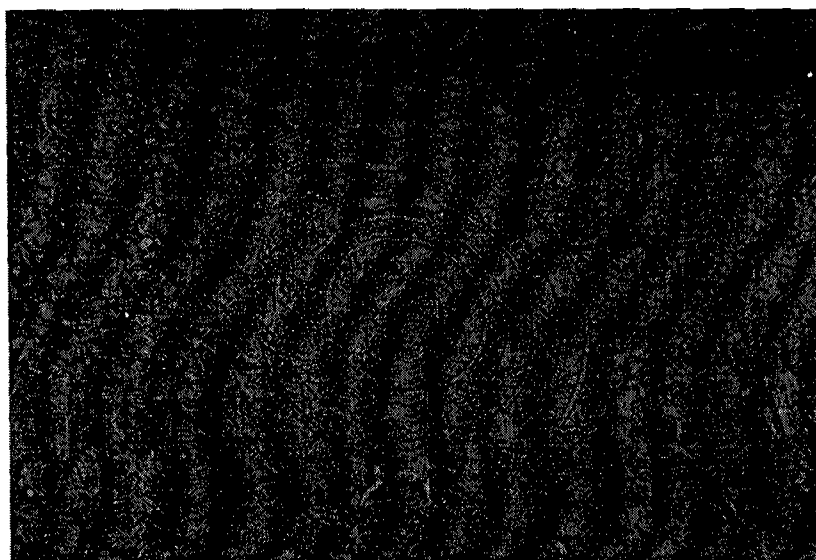
ภาพที่ 21
ปูนปั้นภาพตอน "ศึกทศกัณฐ์ครั้งที่ 5"

ภาพที่ 22
ปูนปั้นภาพสะท้อนวิถีชีวิตสังคมคนเมืองเพชร
(สถานีรกรางไฟฟ้า)

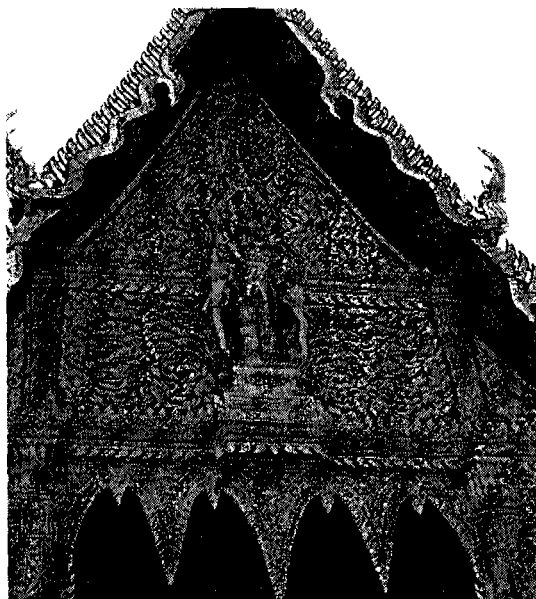

ภาพที่ 23
ปูนปั้นภาพการแข่งพนันวัวลาน

เป็นภาพทางเดินของวัวที่หมุนวนเป็นวงกลมคล้ายวัฏจักรหรือธรรมจักร ด้านบนเป็นรูปพระภิกษุนั่งหลังตาลปัตร มือซ้ายชี้ลงให้เห็นความจริงของชีวิต ล้อมรอบด้วยฝูงชนที่มีใบหน้าคล้ายนักการเมืองบางคนซ่อนอยู่ ภาพนี้เป็นการผสมผสานระหว่างการเมือง ศาสนา และวัฒนธรรมพื้นบ้านเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว ในวิถีแห่งการเมือง ซึ่งเปรียบเสมือนการพนันชนิดหนึ่ง ดังเช่น การแข่งพนันวัวลานกีฬาพื้นบ้านเพชรบุรี ไม่ว่านักการเมืองฝ่ายใดก็ไม่อาจเข้าถึงความดีสูงสุดได้ อย่างดีก็เพียงตะกายอยู่ข้างกองล้อแห่งธรรมเท่านั้น

ภาพที่ 24
 ปูนปั้นประดับหน้าบัน วัดจันทราวาส

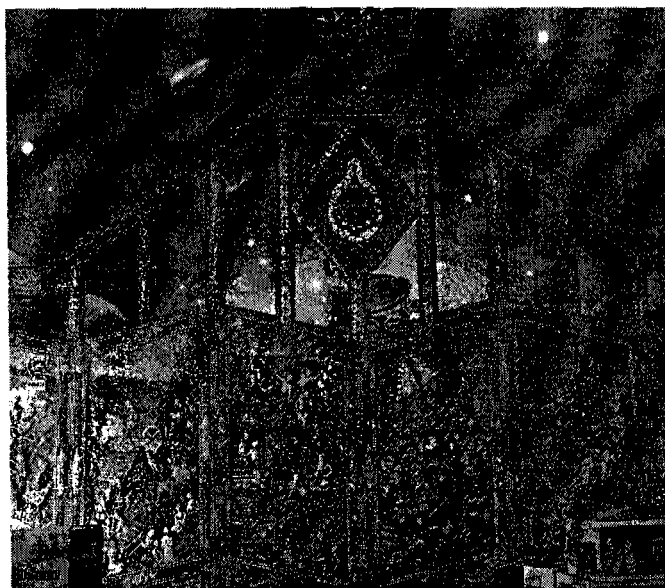
ปูนปั้นประดับหน้าบัน วัดจันทราวาส ซึ่งลายได้รับการยกย่องว่าละเอียดราวกับ
 เปลวเพลิงที่ลุกโชนได้จริง

ภาพที่ 25
 ปูนปั้นประดับโบสถ์ วัดจันทราวาส

ภาพที่ 26

ปูนปั้นประดับร้านขนมแม่กิมได้

ปูนปั้นภาพพระมหาชนก ใช้กระเบื้องตกแต่ง ร้านขนมแม่กิมได้

ภาพที่ 27
ตัวอย่างชิ้นงานปูนปั้น

ตัวอย่างชิ้นงานปูนปั้นที่สร้างขึ้นเพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว หรือผู้พบ
เห็นที่ต้องการจับจองเป็นเจ้าของ